

Verksamhetsberättelse 2016

Sociala jouren Syd

För kommunerna

Simrishamn

Sjöbo

Skurup

Svedala

Staffanstorps

Tomelilla

Trelleborg

Vellinge

Ystad

Bakgrund

Sociala jouren syd startade sin verksamhet 7 januari 2015. Vellinge kommun tillhandahåller social jour enligt 3 kap 6 § andra stycket Socialtjänstlagen. Från den 1 januari 2016 har 8 kommuner tecknat avtal att köpa tjänsten. Det är följande kommuner; Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Staffanstorp, Svedala, Tomelilla, Ystad och Trelleborg – som har två nämnder. Vi har ett befolkningsunderlag på 218897 invånare.

Personal

Vellinge kommun är arbetsgivare för personalen i sociala jouren som består av 4 socionomer anställda på vardera 80% varav en är enhetschef och ingår i styrgruppen. Under året har vi haft tillgång till tre vikarier under ordinarie personals semester och ledighet. De har också med kort varsel ryckt in vid sjukdom.

Socialjourens arbetsuppgifter enligt upprättat avtal

1. Handläggning av akuta ärenden enligt SoL, LVU och LVM.
2. Handläggning av akuta ärenden avseende våld i nära relationer.
3. Handläggning av akuta ärenden i övrigt som inte kan avvakta till påföljande dag eller över en helg.
4. Vid behov, göra bedömningar på plats i samtliga kommuner.
5. Utföra på förhand mottagna uppdrag i ärenden där socialtjänsten hyser stark oro. IFO-chef eller motsvarande lämnar uppdragen till Sociala jouren som avgör hur uppdragen utförs.
6. Samverkansmöte i deltagande kommun minst en gång per halvår.

Under förutsättning att hjälpsökande är nåbar via telefon skall kontakt vara etablerad inom 30 minuter efter mottaget anrop från SOS Alarm. Inställetid för bedömning på plats skall vid behov ske inom två timmar.

Tillgänglighet

Sociala jouren syd är tillgänglig efter respektive socialkontors kontorstider och nås fram till nästa vardag kl 08.00 vilket är reglerat i avtalet.

Riktlinjer

Riktlinjer har upprättats för vägledning kring beslutsunderlag och verkställigheter. Det tydliggör när jouren kan agera för att undanröja nödsituation och tydliggör ordförande och ledamöters ansvar för beslut.

Övergripande villkor: Inriktning

Att medverka till att lösa akuta sociala problem utanför kontorstid, först och främst per telefon.

Göra bedömningar och upprätta beslutsunderlag, anmälan eller avrapportering. Det är avtalskommunens ansvar att fatta beslut utifrån översänt beslutsunderlag senast närmast vardag efter verkställighet.

Genomförandet

Personalen jobbar i par under jourveckan som är förlagd från onsdag kl 16:00 till onsdag morgon kl 08:00.

Onsdagar är vi alla på kontoret och har teammöte. Under teammötena diskuterar vi veckans ärende och utvecklar på så sätt vår samsyn i ärenden, diskuterar praktiska problem som uppstått och psykiska påfrestningar vi varit utsatta för. Vi tar även upp om det inkommit synpunkter från kommunen på ärenden som vi handlagt.

Under jourveckan har en handläggare förstajour, vilket innebär att den blir uppringd från SOS Alarm och får meddelande om vem som sökt oss och på vilket telefonnummer vi kan nå vederbörande. Den andre har bakjour och används när förstajouren behöver samråda i ärende, när det är stor belastning på förstajouren överlämnas ärende för att ringa upp den som sökt juren samt när man åker ut i ärende – oftast skyddsbedömning på plats. Under året har två personal börjat efter att två avslutade sina tjänster 2015.

Samverkansmöte i avtalskommunerna och andra aktörer

Under 2016 har kommunerna haft ansvar för att bjuda in till handläggartreffar med jurens personal. Det har genomförts träffar i Ystad, Tomelilla, Trelleborg IFO och Simrishamn. Träffarna har varit uppskattade, det har varit en nyfikenhet från personalens sida ute i kommunerna och bra dialog.

Enhetschef i sociala juren har informera poliserna i yttre tjänst, inom vårt upptagningsområde, om jurens arbete. Detta genomfördes i februari-mars Det var mycket uppskattat, flera av poliserna kände inte till att juren fanns utan refererade till tidigare jour som var svår att få tag på.

Vi har under året haft 4 nätverksträffar med Skånes övriga sociala jurer; Malmö, Nordöstjuren - Kristianstad, Nordvästjuren – Helsingborg och Lundajouren. Tillsammans täcker vi in samtliga skånska kommuner. Vi har haft ett gemensamt utbildningstillfälle som hölls av stadsjuristen i Malmö gällande ansvaret för ensamkommande barn – mottagande av asylsökande och anvisningskommunens ansvar.

Styrgruppen har haft 4 mötestillfällen.

Uppdrag under beredskapstid

Jouren har genomfört en del uppdrag under beredskapstiden. Det har varit i form av att ringa upp individer för att ge stöd, göra hembesök där oro funnits för barn eller missbrukare, göra bedömning om de varit i behov av akuta åtgärder. Dessa uppdrag utförs om det finns utrymme i förhållande till de akuta ärenden som uppstår. Vi har utfört ett 30-tal uppdrag.

Jouren har också sålt tjänster som utförts under vår schemalagda tid såsom utredning av särskild förordnad vårdnadshavare, utrett och utfärdat dödsboanmälningar, utredningar av ensamkommande barn samt en utredning rörande boende och umgänge. Vi har också i slutet av året varit vissa tider av vår schemalagda tid på ett

socialkontor för att finnas tillgängliga i akuta ärenden, behjälpliga av administrativt stöd, medhandläggare vid besök, omedelbara skyddsbedömningar när anmälan inkommit.

Ärendehantering – digitalisering

I slutat av 2015 fick jouren tips om en digital lösning för återrapportering till kommunerna samt för ordförande att digitalt signera beslut. Tillsammans med IT-avdelningen i Vellinge har vi arbetat fram webbaserade tjänster.

I september och oktober genomfördes utbildning till användarna – tjänstemän och beslutsfattande politiker. Under hösten har en del politiker gjort test av digitala beslut. Det har varit positiv respons och enkelt att använda.

De e-tjänster som finns tillgängliga för kommunerna är föranmälan och uppdragsbeställning.

Jourens e-tjänster är rapport, ordförandebeslut omedelbart omhändertagande med stöd av LVU eller LVM och placeringsbeslut SoL, LVU och LVM.

Det har gått mycket smidigt att genomföra. Jourens administrativa arbete har underlättats då man i mycket begränsad omfattning behöver använda mobil teknisk utrustning såsom skrivare och fax. Vi har haft ett ordförandebeslut som gått vidare till Förvaltningsrätten.

Avvikelser

Under året har vi fått inrapporterat 14 avvikelser.

6 - bemötande; 3 individer, 1 HVB, 1 familjehem och 1 ordförande

2 - sekretessbrott – rapport har faxats till fel kommun

1 - uppdrag som inte utförts

3 - SOS har inte kopplat fram samtal till jouren

1 - övrigt – avser bokning på hotell som avbokats felaktigt.

1- kommunen har inte avslutat påbörjat ärende utan jouren har fått agera.

Vid två tillfällen har jourens personal utsatts för dåligt bemötande från HVB-hem, ett i samband med en omplacering och ett när HVB-hem inte ville ta ansvar för en ungdom som skulle återvända till boendet.

Vid ett tillfälle utsattes en personal för våld i samband med ett omedelbart omhändertagande av unga. Polis var tillkallad och fanns på plats till skydd för personalen.

Avvikelserna har hanterats och respektive kommun har fått återföring. Det har redovisats löpande på styrgruppsmötena under året.

Ekonomi

2016 blev det ett överskott i budget. Förklaringen till detta är bl a att en tjänst var vakant till 1 augusti. Fram till dess använde vi vikarier i bakjouren. Ordinarie personal fick jobba i förstajour vilket är mer krävande.

Personalen har till stora delar tagit ut aktiv tid under beredskapen i ledig tid istället för att ta ut i pengar.

Vi har investerat och utvecklat webbaserade tjänster. Denna kostnad uppgick till 200 000 kr som skulle fördelas mellan kommunerna. När vi avslutar året ser vi att det ryms i budget och det blir ingen extra debitering. Vi har ett överskott på 200 000 kr som kommer att återbetalas till kommunerna.

Årets händelser

Barn- och ungdomsärende

I ärende gällande barn och ungdomar görs riskbedömning i den akuta situationen, dvs om det finns behov av omedelbart skydd för barnet eller den unge. De flesta risk- och skyddsbedömningar har gjorts per telefon utifrån den information som getts.

Det är i huvudsak vårdgivare, föräldrar eller anhöriga som hör av sig till jouren. Föräldrarna ringer när de har svårt att hantera sina tonåringar och det är stora konflikter, oro för att barnet missbrukar och rör sig i olämpliga kretsar. Vårdgivare ringer i huvudsak när den unge avvikit och det finns behov av handräckning eller som en ren information till socialtjänsten.

Under året har sju beslut om omedelbart omhändertagande av unga (LVU) fattats och verkställt samt en akut omplacering jml LVU.

Det har gjorts 13 placeringar samt 14 omplaceringar jml 4 kap 1 § SoL, som inte avsett nyanlända asylsökande ensamkommande barn.

Sociala jouren har varit tillgänglig som stöd för familjehem och jourhem.

Vid ärende som rör placerade barn och ungdomar som avvikit, har samverkan med polis ofta förekommit. Sociala jouren har vid dessa tillfällen upprättat handräckningsbegäran (vid LVU).

Polisen har som regel hört av sig när det gäller polisförhör med minderårig mellan 15-17 år som är misstänkt för brott. Sociala jouren har inte haft anledning att medverka vid något polisförhör. Det har rört sig om brott som bedömts som mindre allvarliga såsom snatteri, stöld, eget bruk av narkotika. Från sommaren fick åklagaren nya direktiv att det måste finnas med ett juridiskt ombud vid förhör. Det har inneburit att förhör hålls dagtid, såvida det inte varit ett mycket allvarligt brott den är unge är misstänkt för.

Asylsökande ensamkomna barn

I början av 2016 kom 22 asylsökande ensamkommande till Trelleborg. Därefter har det dykt upp enstaka ungdomar som uppgett att de är asylsökande, men troligen befunnit sig i Sverige med annan identitet.

Däremot ökade vårdgivares kontakt med sociala jouren när ensamkommande barn avvikit. HVB-hemmen hade periodvis svårt att hantera ungdomarna då många av dem har en dålig psykisk hälsa med uttalad livsleda, var kraftigt utåtagerande som drabbade både personal och andra boende.

Många familjehem och HVB-hem var nya i branschen med personal med lite erfarenhet.

Vi gav stöd till boendet först och främst, råd på olika lösningar ex. förstärka med personal, anlita vaktbolag eller bo med en unge med boendets personal på hotell i avvaktan på socialkontoret öppnade. Vid sammanbrott i familjehem krävdes det

ibland en omplacering för att trygga både den unge och familjehemmet.

Familjefridsärende – våld i nära relationer

I förhållande till befolkningsunderlaget har sociala jouren hanterat väldigt få ärenden rörande familjevåld eller kvinnofridsärende. Vid de tillfällen det behövts någon form av skyddat boende har jouren bokat rum på hotell som är bemannat. Har något inträffat under helgen har jouren åkt ut och träffat kvinnan och eventuellt barnen för att ge stöd och efterhöra om det fanns ytterligare behov av insats i avvaktan på att socialkontoret öppnade. I dessa ärenden har kontakt tagits av den enskilde eller polis när det funnits hjälpbehov.

Under året har vi vid 13 tillfällen placerat kvinnor och ibland med barn, på hotell. Vi har inte haft någon man som misstänks varit utsatt för våld i nära relation.

Boendefrågor

Vid ärenden som rört akut behov av boende har sociala jouren i första hand hänvisat till att den sökande få ta hjälp av vänner och släkt. Vid vissa tillfällen har hänvisats till Stadsmissionen i Malmö om de befunnit sig i Malmö. I undantagsfall har boende beviljats på hotell. Då den biståndssökande hör av sig på tider när vandrarhem och enklare boende är stängda har jouren varit hänvisad till att använda sig av hotell som är bemannade natt- och helg.

Under året har vi beviljat boende i 16 ärende som inte har koppling till våld i nära relationer.

Vuxenvård

I vuxenvård ingår främst missbruksärenden. Även vid missbruksärenden har samverkan med andra aktörer varit viktiga, bland annat med sjukvård och polis. Bedömning och genomförande av omedelbart omhändertagande LVM har skett och ett ordförandebeslut gällande LVM har fattats och handlagts.

Ekonomiskt bistånd

Under året har en del framställt ansökan om matpengar. Inget bistånd har beviljats såsom rent försörjningsstöd, avslag har getts vid 5 tillfällen. Det framkom oftast att den sökande under dagen varit i kontakt med socialkontoret och fått avslag och jouren gjorde då inte någon annan bedömning än man gjort tidigare på dagen. Bistånd till resa till hemkommun alt. hemland (Polen och Tyskland) har också beviljats, t ex i form av båt- tåg- eller bussbiljett, vid 9 tillfällen har sådant bistånd beviljats.

Vid några tillfällen har bistånd getts i form att matinköp som gjorts av jouren och lämnats över till klient. Det har varit vid tillfällen när den enskilda erhållit boende på B & B.

Familjerättsliga ärenden

I dessa ärenden har korta stödsamtal skett samt hänvisning till familjerätten.

Äldre

Sociala jouren har kontaktats vid några tillfällen ärende som rör äldreomsorg. Det

har vid fyra tillfällen under året rört att den av paret som är frisk och som tagit hand om den andre kommit till sjukhus. Det har varit svårigheter att hitta vem i kommunen som handlägger dessa akuta ärenden när ingen av de äldre är känd i hemsjukvården eller inte har några insatser från kommunen. Den som var kvar i hemmet klarade inte sig själv men var inte i behov av sjukhusvård. Jouren har för en del kommuner tillgång till journummer inom hemsjukvård eller hemtjänstens nattpatruller, i andra fall har den sökande hänvisats att kontakta nämndens ordförande. Sociala jouren har inget mandat att bevilja boende inom äldreomsorgen.

Föranmälningar

Föranmälningar i ärenden har varit viktiga för oss i jouren, speciellt när den innehållit en handlingsplan. Det har gett oss en vägledning vad man förväntat sig från kommunen vilket underlättat för oss i jouren. Det kan vara information att vi inte ska göra något utan enbart ge stöd då det finns en plan uppgjord likväl som att vi ska agera om ärendet aktualiseras under jourtid.

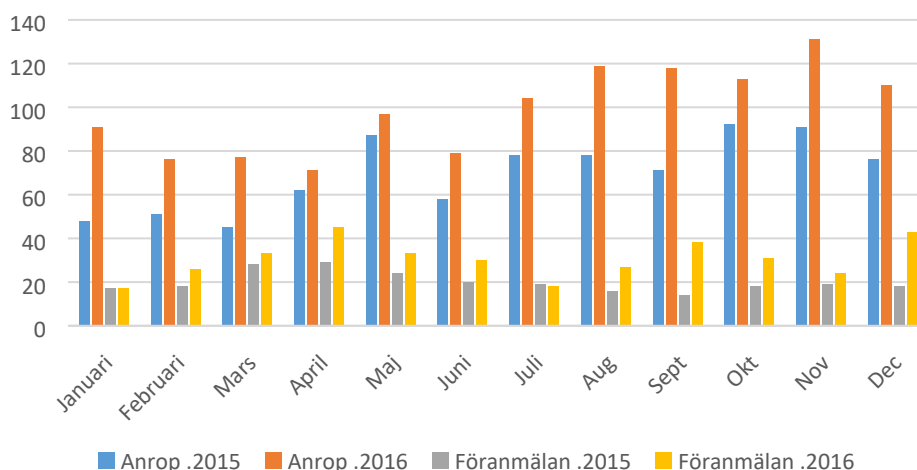
Övrigt

De ärenden som inte varit hemmahörande i Sociala jourens syd upptagningsområde har samarbete med andra kommuner skett och deras sociala jourverksamhet. Det har i slutet av året uppkommit behov av krisstöd i enskilda ärenden där jouren blivit uppringd. Det finns särskilda organisation för krisstöd ute i kommunerna, det ingår inte i jourens uppdrag såvida det inte finns barn som berörs och det finns behov av skyddsbedömning och stöd till dessa. Det finns en otydlig förväntan på jouren i dessa sammanhang. Tjänsteman i beredskap (TIB) i kommunerna alt. säkerhetsansvariges uppdrag i förhållande sociala jouren behöver förtydligas.

Nyckeltal för 2016

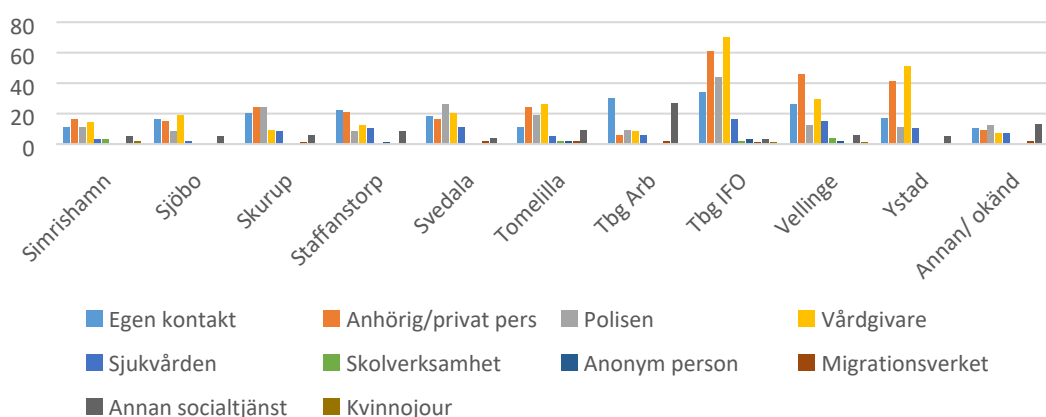
Under året har jouren arbetat med 1554 ärende, som fördelats enligt följande; 367 föranmälningar från avtalskommunerna och cirka 1154 inkommande anrop från SOS Alarm. Fördelning kommunvis enligt nedan.

Ärende 2015 och 2016

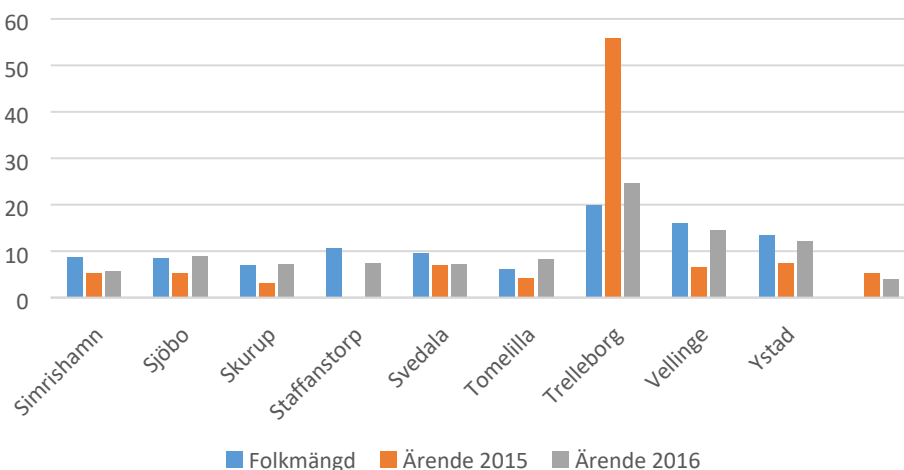
Vi har snitt hanterat 23 ärende per vecka, när det som lägst varit 9 ärende och som mest 45 ärende på en vecka. Vi ser en ökning som inte enbart kan förklaras med att ytterligare en kommun anslutit sig utan att fler kontakter tas med sociala jouren. Anhörig/privat person, egen kontakt och vårdgivare är de grupper som tar de flesta kontakterna med sociala jouren.

Vem som aktualiserat

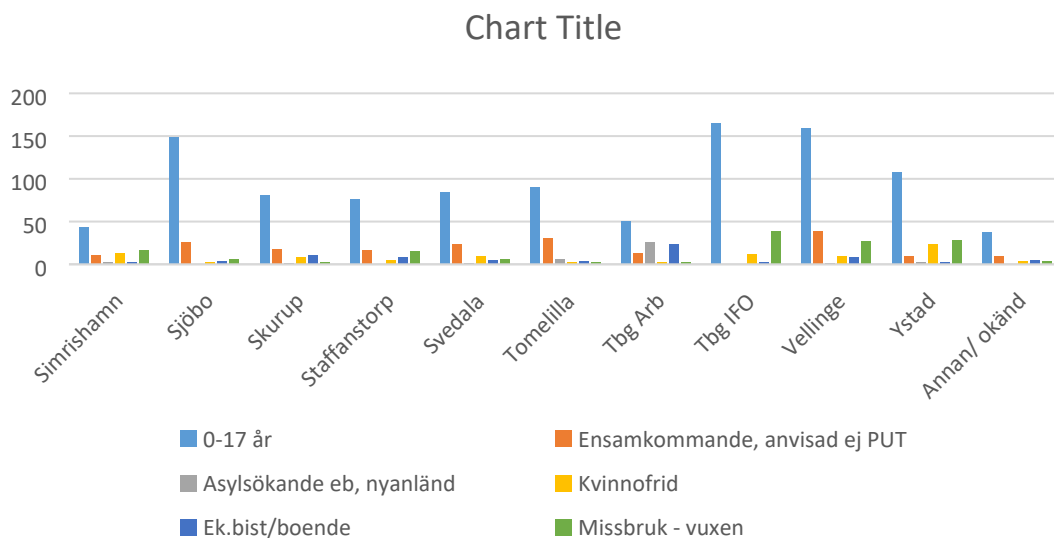
Ärendemängden minskade 2016 jämfört med 2015. Det beror på att under perioden juni - november 2015 var det ett stort inflöde av asylsökande ensamkommande barn där jouren upprättade en kort utredning med placeringsbeslut, det rörde sig om cirka 850 ärende. Om man bortser från dessa ärenden så har inflödet ökat 2016. Den kommun som i huvudsak var berörd av asylsökande ensamkommande 2015 var Trelleborg.

Ärende i förhållande till folkmängd

Fördelning av de vanligaste ärendetyperna.

Inför 2017

Det kommer att göras uppföljningar angående digitaliseringen. Kvarstår att kunna använda webblösningar ex. gentemot polisen.

Sociala jourens personal kommer under 2017 besöka varje kommun och finnas tillgängliga under några timmar vid dessa tillfällen. Vi vänder oss inte enbart till våra direkta samarbetspartners inom IFO utan även till de som jobbar med andra verksamheter som inte är direkt berörda av jouren men det kan vara viktigt att de vet att vi finns och vad vi gör. Politiker är också hjärtligt välkomna.

Vi i jouren tackar för ett gott samarbete med handläggare, chefer och politiker ute i kommunerna. Det har vid behov varit en bra dialog i ärenden och när vi haft våra handläggartäffar och möten med politiker ute i kommunerna.

Eva-Marie Jeppsson
Enhetschef
Sociala jouren syd